

Måndagen den 31 Mars 1873.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Justerades 4 protokollsutdrag för den 29 dennes e. m.

Herr *Wijkander* uppläste en motion, N:o 41, om ändring af § 1 i lagen för Rikets Ständers Bank.

Hänvisades till Banko-Utskottet.

Herr *Wijkander* afgaf vidare en motion, N:o 42, om ändring af § 2 i Lagen för Rikets Ständers Bank.

Begärdes på bordet.

Föredrogos och hänvisades till Lag-Utskottet Kongl. Maj:ts den 29 dennes bordlagda nådiga propositioner:

1:o med förslag till förordning angående verkställighet, i vissa fall, af straff, ådömdt genom icke laga kraft egande utslag; samt

2:o om antagande af en författning angående utsträckt tillämpning af straffarbets verkställande i enrum.

Föredrogos och hänvisades till Bevillnings-Utskottet Kongl. Maj:ts den 29 dennes bordlagda nådiga proposition om antagande af ett

förslag till förordning om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket.

Föredrogos och hänvisades till Stats-Utskottet Kongl. Maj:ts den 29 dennes bordlagda nådiga propositioner:

1:o om meddelande af en bestämmelse rörande förvaltningen af skogar, tillhörande militieboställen, som för löningsfondernas räkning utarrenderas;

2:o om eftergift af ett delegarne i sterbhuset efter båtföraren Anders Andreason i Styrso Tången ådömdt belopp; samt

3:o om anvisande å Första Hufvudtiteln af ett anslag för Hennes Kongl. Höghet Hertiginnan af Dalarne och om betäckande af de utgifter, som föranledts af Hans Kongl. Höghet Hertigens af Dalarne fränfalle.

Föredrogs Kongl. Maj:ts den 29 dennes bordlagda nådiga proposition om pension å Allmänna Indragningsstaten för förre Härads-skrifvaren H. Larsson.

Herr Thyselius: Då jag egt tillfälle att under en tidrymd af åtta år med min uppmärksamhet på nära håll följa förre Härads-skrifvaren Larssons tjenstemannaverksamhet, bör jag icke heller försaka det tillfälle, som nu erbjuder sig, att uttala några ord till hans fördel. Efter åtskilliga år, tillbragta i allmän tjenst, vann Larsson år 1852 befordran till en häradsskrifvarebeställning. Med denna tjenst var förenadt ett boställe och detta boställe var förfallet. Då emellertid Larssons håg och fallenhet mera lågo åt tjenstemannagöromålen, än åt landbruksbestyren, och Larsson derjemte, såsom mig är sagdt, befarade, att de stora utgifter, boställets iståndssättande kräfde, kunde på hans finansiella ställning utöfva ett menligt och störande inflytande, ansåg han sig nödsakad till den ovanliga åtgärden, att begära afsked ifrån den tjenst, hvartill han blifvit i nåder utnämnd, under den af honom hysta förhoppning att han genom sitt arbete och sina insigter skulle på annat sätt kunna förvärfva dagligt bröd. Efter någon tid blef det beslutadt, att i Kammar-kollegium skulle, för granskning af jordeböckerna, upprättas ett nytt särskildt kontor, och den erfarenhet Larsson, i afseende på de ärenden detta kontor hade att handlägga, redan inhemtat, förskaffade honom en anställning derstädes. Snart blef han utsedd till föreståndare eller kamrer vid en af de afdelningar, hvarpå kontoret arbetade. Göromålen der har han under snart femton år med en flit och ihärdighet, som har svårt att finna sin make, fullgjort allt intill den sista dagen af nästlidne månad, då han, förtröttad af år och arbete, med bruten helsa lmnade sin befattning. Han är nu mer än 63 år gammal, lider af en

svår

svår hjertåkomma och har i öfrigt fått sin syn genom det trägna sifferarbetet i hög grad försvagad. Vore befattningarne inom jordebokskontoret, såsom förhållandet är med tjänsterna i de öfriga kontoren, uppförda på rikets ordinarie stat, skulle icke kunnat vägras honom förmånen att under de två knappa år, som återstå innan pensionsåldern af honom uppnås, njuta tjänstledighet mot afstående af en fjerdedel af lönen, och att, när dessa två år gått till ända, erhålla afsked med bibehållande af hela lönen såsom pension. Nu äro emellertid dessa befattningar icke uppförda på stat, och Larsson har följaktligen icke rätt till pension på Allmänna indragningsstaten, och hans delaktighet i Civilstatens pensionsinrättning har upphört med afskedstagandet ifrån häradsskrifvarebeställningen. Jag bestriider ingalunda lämpligheten af den anordning, enligt hvilken befattningarne i jordebokskontoret icke blefvo på den ordinarie staten upptagna. Arbetet å detta kontor är väl af hufvudsakligen enahanda natur, som inom de öfriga kontoren i det embetsverk, dit det är förlagdt. Det fordrar samma skicklighet, samma noggrannhet, uppmärksamhet och flit, men är dock af beskaffenhet att icke allt fortfarande böra ega rum, utan kommer att efter en beräknelig tidrymd upphöra. De dermed sysselsatte tjänstemännen böra således icke genom fullmakt fästas vid tjänster, hvilka äro afsedde att förvinna, och för deras framtid bör, när deras biträde inom kontoret upphör, sörjas genom anställning i andra lämpliga befattningar, såsom ock vid kontorets inrättande blifvit förklaradt. Men någon gång kan det, såsom förhållandet är med Larsson, inträffa, att personer i kontoret kvarstanna en längre tid, och det saknar visserligen icke sin fördel att ombyten af tjänstemännen derstädes icke allt för ofta ega rum. Finnes i sådant fall någon, vid uppnådd eller nära uppnådd pensionsålder, ur stånd att befattningen fortfarande utöfva, stadgar visserligen icke, på sätt nämnt är, skrifven lag, men det sammanstår likväl med en billighet, hvilken Riksdagen säkerligen icke lemnar obeaktad, att den förtjente, utarbetade, vid jordeboksgranskningen anställde tjänstemannen, lika litet som hans vederlikar, aflägsnas för utan hjälp, för att tillbringa sina återstående dagar i nöd. Nu har Larsson icke ifrågasatt att i pension erhålla hela lönen, 2,500 R:dr eller ens trefjerdedelar deraf, utan inskränkt sin anhållan till något mindre än en tredjedel, 800 R:dr, eller det belopp hvartill han, derest han i häradsskrifvarebefattningen kvarstått, skulle vid 55 års ålder, äfven om hans helsa varit fullkomligt god, hafva erhållit från civilstatens pensionsinrättning. Denna anhållan af den stilla, anspråklösa, behöfvande mannen tillförser jag mig skola vinna Stats-Utskottets behjertande.

Öfverläggningen förklarades slutad och den Kongl. propositionen jemte yttrandet hänvisades till Stats-Utskottet.

Föredrogs Kongl. Maj:ts den 29 dennes bordlagda nådiga proposition om anvisande af medel till bestridande af utgifterna för Kongl. Maj:ts kröning.

Herr Bergstedt: I öfverensstämmelse med hvad förut varit brukligt vid tillfällen af samma beskaffenhet, förekommer det mig, att nu ifrågavarande nådiga proposition kunde rättast besvaras, om Riksdagen, utan att ingå i pröfning af siffror eller undersökning om besparingar förefinnas, ville, jemte anmälan af sina undersåtliga välönskningar, hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det tacktes Kongl. Maj:t, sedan kostnaderna för Deras Majestäters kröning blifvit bekanta, för Riksdagen tillkännagifva beloppet af dessa kostnader.

Jag anhåller, att dessa ord måtte få åtfölja den Kongl. propositionen till Stats-Utskottet.

Öfverläggningen förklarades slutad, och den Kongl. propositionen jemte yttrandet hänvisades till Stats-Utskottet.

Föredrogs men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Konstitutions-Utskottets den 29 dennes bordlagda utlåtande N:o 9, angående väckt motion om ändring i Riksdags-ordningens §§ 9, 12, 14 och 23.

Föredrogs men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Stats-Utskottets den 29 dennes bordlagda utlåtanden:

N:o 7, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens Femte Hufvudtitel;

N:o 36, i anledning af väckt motion om införskaffande af fullständig uppgift å alla staten tillhöriga hus och byggnader i hufvudstaden m. m.; samt

N:o 44, angående föreslagna statsbidrag till vägars anläggning och förbättring, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer, äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappnings-företag.

Anmälades och bordlades:

Stats-Utskottets utlåtande N:o 11, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens Nionde Hufvudtitel; samt Bevillnings-

Utskottets betänkande N:o 4, angående villkoren för tillverkning och försäljning af bränvin.

Uppå Herr Grefven och Talmannens hemställan beslöt Kammar-
ren, att de i dag första gången bordlagda målen skulle uppföras
främst å föredragningslistan till påföljande sammanträde och näst
efter dem Lag-Utskottets utlåtande N:o 17.

Kammaren åtskiljdes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fide
O. Brakel.
